

Studij:	Hrvatski jezik i književnost			Godina studija:	
Šifra predmeta:	Naziv predmeta			ECTS	Semestar
	Starija hrvatska književnost II			5	IV.
Akadska godina:	2013./14.	Jezik izvodenja:	hrvatski jezik	Razina ishoda učenja:	3
Status predmeta (zaokružiti jedan ili više odgovora):	A) obvezni B) izborni na Odjelu C) izborni na Sveučilištu				
Preduvjet upisa:					
Nositelj:	prof. dr. sc. Divna Mrdeža Antonina				
Izvoditelj(i):	prof. dr. sc. Divna Mrdeža Antonina, mr. sc. Sanja Franković				
Organizacija nastave:	Predavanja	Seminari	Vježbe		
	30	30			
Osiguranje kvalitete izvedbe nastave	Izvešće o izvedenoj nastavi, studentske ankete				

Sadržaj i ciljevi kolegija	<p>Ciljevi kolegija: Usvajanje znanja o razdobljima, piscima i književnim djelima hrvatske književnosti XV. i XVI. stoljeća i vezama s europskim emisionim kulturnim centrima. Vještina čitanja i sposobnost samostalne analize djela starih pisaca te prepoznavanje stilskih odrednica kojima djelo deklarira pripadnost određenom razdoblju.</p> <p>Sadržaj kolegija: Pretpostavke humanizma u hrvatskoj književnosti XV. stoljeća. Humanizam. Hrvatska humanistička središta kao dio procvata sredozemnog humanizma. Oživljavanje antičke trijadne podjele književnosti. Predstavnicu. Renesansni zamah u Hrvata. Poetička obilježja književnosti u vrijeme renesanse. Renesansa susjedne Italije i njezina uloga u obrazovanju svjetonazora hrvatskih pisaca i oblikovanju brojnih književnih vrsta. Književni centri i velikani zlatnoga doba. Petrarkizam u Hrvata kao najsnažnija i vremenski najduža nadnacionalna književna pojava i slojevitost podrijetla ljubavne lirike; pastoralne vrste, renesansna komedija i ostali dramski oblici.</p>
-----------------------------------	--

Izvođenje sadržaja predmeta po tjednima		
Tjedan	Predavanja	
	Tema	Sati
1	Humanizam na Mediteranu i hrvatski humanizam	
2	Kulturni centri	
3	Rodovi i vrste	
4	Humanistička lirika	
5	Humanistička epika	
6	Kulturni život jadranskih centara u renesansi	
7	Hrvatski petrarkizam prema talijanskome	
8	Pjesnici Ranjinina zbornika	
9	Druga i treća generacija renesansnih pjesnika	
10	Renesansna epika	
11	Pastorala u hrvatskoj književnosti	
12	Počeci komedije u Hrvata i drugi dramski oblici	
13	Teatar Marina Držića	
14	Zaključna razmatranja i evaluacija kolegija	
15		

Tjedan	Seminari	
	Tema	Sati
1	Uvod u seminarski rad. Humanizam i renesansa – određenje pojmova i značajke	
2	Humanizam u hrvatskoj književnosti: predstavnici i vrste	
3	Humanistička elegija (analiza elegija: Ilija Crijević, Juraj Šižgorić, Jan Panonije, Karlo Pucić)	
4	Humanistička lirika i epigrami (Ilija Crijević, Damjan Benešić, Marko Marulić, Jan Panonije)	
5	Humanistički epovi (analiza djela <i>De raptu Cerberi</i> , <i>Davidias</i> , <i>De morte Christi</i>) i epiliji (Ilija Crijević i Ivan Bona Bolica)	

6	Renesansna ljubavna lirika – pjesme Šiška Menčetića i Džore Držića	
7	Lirika Hanibala Lucića, Nikole Nalješkovića, Dinka Ranjine, Dominka Zlatarića i Sabe Bobaljevića	
8	Religiozno-refleksivna, politička i satirička lirika renesanse (Marulić i Vetranović), maskerate (Pelegrić i dr.) i poslanice	
9	1. kolokvij Epika: <i>Judita, Vazetje Sigeta grada, Razboji od Turaka, Piligrin</i>	
10	<i>Ribanje i ribarsko prigovaranje. Planine.</i>	
11	Mitološka drama i pastorala: <i>Orfeo, Robinja</i> Hanibala Lucića, kompleks „dramskih robinja“	
12	Pastorala: od Džore Držića do Marina Držića	
13	Komički žanrovi (Nalješković i Držić)	
14	Teatar Marin Držića: izlaganje tema i evaluacija seminarskih radova	
15	2. kolokvij	

Literatura	Obvezna:	Obvezna literatura
		Priručnici: Novak, Slobodan Prosperov, <i>Povijest hrvatske književnosti. Od humanističkih početaka do Kašićeve ilirske gramatike 1604.</i> , II. knjiga, Izdanja Antibarbarus, Zagreb, 1997. Batušić, Nikola, <i>Povijest hrvatskoga kazališta</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1978. Georgijević, Krešimir, <i>Hrvatska književnost od 16. do 18. st. u sjevernoj Hrvatskoj i Bosni</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 1969. Matić, Tomo, <i>Prosvjetni i književni rad u Slavoniji prije preporoda</i> , HAZU, Zagreb, 1945. Lektira (Izbor iz djela autora čitanih u sklopu seminara): Jan Panonije, Juraj Šižgorić, Jakov Bunić, Ilija Crijević, Karlo Pucić, Marko Marulić, Džore Držić, Šišmundo Menčetić, Petar Hektorović, Hanibal Lucić, Mavro Vetranović, Nikola Nalješković, Nikola Dimitrović, Mikša Pelegrić, Petar Zoranić, Marin Držić, Dinko Ranjina, Sabo Bobaljević, Dominko Zlatarić, Barne Karnarutić, Antun Vramec, Antun Sasin, Martin Benetović.

	<p>*detljan popis djela dobiva se na seminaru</p>
Dopunska:	<p>Dodatna literatura (izbor):</p> <p>Banac, Ivo – Slobodan Prosperov Novak – Branko Sbutega, <i>Stara književnost Boke</i>, Slon, Zagreb, 1993. (V. Mirko Kratofil: Literatura za povijest starije književnosti Boke.)</p> <p>Bartolić, Zvonimir, <i>Sjevernohrvatske teme</i>, 1-4, Zrinski, Čakovec, 1980-1989.</p> <p>Batušić, Nikola, „Kazalište renesansnoga razdoblja“, u knjizi: <i>Povijest hrvatskoga kazališta</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1978., str. 26–90.</p> <p>Birnbaum, Marianna D., <i>Croatian and Hungarian Latinity in the Sixteenth Century</i>, P. E. N. Croatian Centre: Most = The Bridge, Zagreb, 1993.</p> <p>Biti, Vladimir, „Periodizacija“, u knjizi: <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2000., str. 365–376.</p> <p>Bogdan, Tomislav, „Grad, država, poredak – Hanibal Lucić i Dubrovnik“, <i>Forum</i>, br. 10–12, Zagreb, 2008., str. 1321–1339.</p> <p>Bogdan, Tomislav, <i>Lica ljubavi: status lirskog subjekta u kanconijeru Džore Držića</i>, Zavod za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2003.</p> <p>Bogdan, Tomislav, „Pluralnost hrvatske ljubavne lirike 15. i 16. stoljeća“, u zborniku: <i>Čovjek, prostor, vrijeme. Književnoantropološke studije iz hrvatske književnosti</i>, ur. Ž. Benčić i D. Fališevac, Disput, Zagreb, 2006., str. 57–80.</p> <p>Bučar, Franjo, <i>Povijest hrvatske protestantske književnosti za reformacije</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1910. (<i>Crtice iz hrvatske književnosti</i>, sv. 5)</p> <p>Budiša, Dražen, <i>Počeci tiskarstva u europskih naroda</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1984.</p> <p>Čale, Frano (priredio), <i>Marin Držić. Djela</i>, Liber, Zagreb, 1979.; 2. izdanje: Zagreb, 1987.</p> <p>Čale, Frano, <i>Petrarca i petrarkizam</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1971.</p> <p><i>Dani hvarskog kazališta</i>, god. 3., br. 1, <i>Renesansna drama i kazalište</i>, Književni krug, Split, 1976., 378 str.</p> <p>Fališevac, Dunja, „Elementi grotesknog i fantastičnog u Vetranovićevu 'Pelegrinu'“, <i>Mogućnosti</i>, br. 1-2, Split, 1988., str. 161-172.</p> <p>Fališevac, Dunja, „Mjesto epike u hrvatskoj renesansnoj književnosti u Dubrovniku“, u knjizi: <i>Kaliopin vrt</i>, Književni krug, Split, 1997., str. 77–89.</p> <p>Fališevac, Dunja, „Marulićeva šaljivo-satirična poezija“, <i>Republika</i>, god. 42., br. 3-4, Zagreb, 1986.</p> <p>Fališevac, Dunja, <i>Stari pisci hrvatski i njihove poetike</i>, SNL, Zagreb, 1989.; 2. prošireno izdanje: Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2007.</p> <p>Fisković, Cvito, <i>Baština starih hrvatskih pisaca</i>, 2 sv., Matica hrvatska, Split, 1971.; 2. izdanje: Čakavski sabor, Split, 1978.</p> <p>Fisković, Cvito, <i>Eseji</i>, Logos, Split, 1982.</p> <p>Jembrih, Alojz, <i>Hrvatski filološki aspekti</i>, Izdavački centar „Revija“ Radničkog sveučilišta „Božidar Maslarić“, Osijek, 1990., 210 str.</p> <p>Kolumbić, Nikica, <i>Hrvatska književnost od humanizma do manirizma</i>, Nakladni zavod Matice hrvatske, Matica hrvatska, Zagreb, 1980.</p>

- Kombol, Mihovil, *Povijest hrvatske književnosti do narodnog preporoda*, Matica hrvatska, Zagreb, 1945. (II. izd. 1961.)
- Košuta, Leo, „Il mondo vero e il mondo a rovescio in 'Dundo Maroje' di Marino Darsa (Marin Držić)“, *Ricerche slavistiche*, 12, Roma, 1964., str. 65-122.
- Košuta, Leo, „Siena nella vita e nell'opera di Marino Darsa“, *Ricerche slavistiche*, 9, Roma, 1961., str. 61-121.
- Kravar, Zoran, „Emblematika Vetranovićeve ‚Pelegrina‘“, *Filologija*, br. 10, Zagreb, 1980-81.
- Kravar, Zoran, „Književnopovijesna periodizacija. Teoretske pretpostavke i hrvatska praksa“, u zborniku: *Poslanje filologa. Zbornik radova povodom 70. rođendana Mirka Tomasovića*, Filozofski fakultet, Odsjek za komparativnu književnost, Zagreb, 2008., str. 165-172.
- Kravar, Zoran, „Najstarija hrvatska ljubavna lirika“, *Dubrovnik*, br. 4, Matica hrvatska, Dubrovnik, 1995., str. 171-180.
- Leksikon Marina Držića*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, ur. S. P. Novak i dr., Zagreb, 2009., natuknice „Farsa“ i „Komedija“
- Lučin, Bratislav, „Tekstološki i leksikološki prinosi Marulićevoj *Juditi*“, *Colloquia Maruliana*, god. XI., Split, 2002., str. 207-233.
- Macan, Trpimir, *Povijest hrvatskog naroda*, Nakladni zavod Matice hrvatske: Školska knjiga, Zagreb, 1992.
- Matić, Tomo, *Prosvjetni i književni rad u Slavoniji prije preporoda*, HAZU, Zagreb, 1945.
- Mrdeža Antonina, Divna, *Čtijuć i mnijuć. Od književnoga ranonovovjekovlja k novovjekovlju, s različitih motrišta*, Erazmus naklada, Zagreb, 2004.
- Mrdeža Antonina, Divna, „Ljubavne pjesme Šime Budinića“, *Književna smotra*, god. XXXIX., br. 143 (1), Zagreb, 2007., str. 123-135.
- Mrdeža Antonina, Divna, „Petrarchismo di Dominko Zlatarić“, *Poslanje filologa. Zbornik radova povodom 70. rođendana Mirka Tomasovića*, Filozofski fakultet, Odsjek za komparativnu književnost, Zagreb, 2008., str. 309-328.
- Mrdeža Antonina, Divna, „Stih u pjesništvu Dinka Ranjine u kontekstu metrike petrarkističkoga pjesništva“, *Umjetnost riječi*, god. LIII., br. 1-2, Zagreb, 2009., str. 1-18.
- Novak, Slobodan Prosperov i Josip Lisac, *Hrvatska drama do narodnog preporoda*, sv. 2, Logos, Split, 1984.
- Novak, Slobodan Prosperov, „Hrvatske dramske robinje“, *Dani hvarskog kazališta*, br. 3, *Renesansna drama i kazalište*, Književni krug, Split, 1976., str. 185-204.
- Novak, Slobodan Prosperov, „Otkriće Vetranovićeve ‚Istorije od Dijane‘ u Milanu i Perastu“, *Forum*, god. 21., br. 1-3, Zagreb, 1982., str. 88-100. U istom broju *Foruma* v. članke J. Vončine, G. Brajkovića.
- Novak, Slobodan Prosperov, *Planeta Držić*, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb, 1984, 154 str. (1996²)
- Novaković, Darko, *Latinsko pjesništvo hrvatskoga humanizma*, u knjizi: *Marko Marulić – Hrvatski latinisti*, Školska knjiga, Zagreb, 1994., str. 53-117.
- Pantić, Miroslav, *Književnost na tlu Crne Gore i Boke Kotorske od XVI do XVIII veka*, Srpska književna zadruga, Beograd, 1990.

- Pavličić, Pavao, „Judita i Osman kao tipovi epa“, *Umjetnost riječi*, god. 20., br. 4., Zagreb, 1976., str. 433–466.
- Pederin, Ivan, *Začinjavci, štioći i pregaoci*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1977.
- Petković, Milivoj, *Dubrovačke maskerate*, Naučna knjiga, Beograd, 1950.
- Petrarca i petrarkizam u hrvatskoj književnosti*, zbornik radova, ur. Bratislav Lučin i Mirko Tomasović, Split, 2006.
- Petrarca i petrarkizam u slavenskim zemljama*. Radovi Međunarodnog simpozija, Petrarca e il petrarchismo nei paesi slavi. Atti del convegno internazionale. Dubrovnik, 6-9. XI. 1974, JAZU, Zagreb, 1984, sv. 1 i 2.
- Petrović, Svetozar, „Stih“, u knjizi: *Uvod u književnost*, Zagreb 1998, str. 283–327.
- Petrović, Svetozar, *Problem soneta u starijoj hrvatskoj književnosti*, Rad JAZU, br. 350, Zagreb, 1968.
- Rafolt, Leo, *Melpomenine maske*, Disput, Zagreb, 2007.
- Ravlić, Jakša (uredio), *Marin Držić*. Zbornik radova, Zagreb, 1969.
- Sigetska epopeja od Karnarutića do Vitezovića (1584-1684)*. Zbornik radova, Hrvatsko filološko društvo – Narodni list, Zadar, 1986.
- Slamnig, Ivan, *Hrvatska versifikacija*, Liber, Zagreb, 1981, str. 5–33.
- Slamnig, Ivan: „Marko Marulić, kozmopolit i patriot“, u knjizi: *Hrvatska književnost u europskom kontekstu*, Zagreb, 1978.
- Šojat, Olga, *Pregled hrvatske kajkavske književnosti od polovine 16. do polovine 19. stoljeća i jezično-grafijska borba uoči i za vrijeme Ilirizma* u knjizi: *Hrvatski kajkavski pisci 1*, Matica hrvatska – Zora, Zagreb, 1977., str. 7-69. (Pet stoljeća hrvatske književnosti, sv. 15/I.)
- Švelec, Franjo, *Komički teatar Marina Držića*, Matica hrvatska, Zagreb, 1968.
- Švelec, Franjo, *Osnovi Zoranićeve poetike*, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 3, Zadar, 1964., str. 99-116.
- Tomasović, Mirko, *Dinko Ranjina – Philippe Desportes*, Most/The Bridge, Zagreb, 1994.
- Tomasović, Mirko, „Hrvatska renesansna književnost u europskom kontekstu“, u knjizi: *Hrvatska književnost u europskom kontekstu*, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta – Liber, Zagreb, 1978.
- Tomasović, Mirko, *Marko Marulić Marul*, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta, Zagreb, 1989. (Nedjeljka Paro, Bibliografija radova o Marku Maruliću.)
- Tomasović, Mirko, „Mavro Vetranović u hrvatskoj književnoj historiografiji“, *Croatica*, god. 8., br. 9-10, Zagreb, 1977., str. 81-93.
- Tomasović, Mirko, *O hrvatskoj književnosti i romanskoj tradiciji*, Mladost, Zagreb, 1978.
- Tomasović, Mirko, *Poeti i začinjavci*, Matica hrvatska, Dubrovnik, 1991.
- Tomasović, Mirko, „Zoranić i Petrarka“, *Forum*, god. 14., br. 1-2, Zagreb, 1975., str. 36-58.
- Torbarina, Josip, „Hektorovićevo ‚Ribanje‘ u kontekstu europske tradicije“, *Forum*, god. 8., 1969, br. 3, str. 325-354.
- Torbarina, Josip, *Italian Influence on the Poets of the Ragusan Republic*, Williams

	and Norgate, London, 1931., 243 str. Torbarina, Josip, „Strani elementi i domaća tradicija u Zoranićevim 'Planinama'”, <i>Zadarska revija</i> , god. 8., br. 1, Zadar, 1959., str. 7-24. Vončina, Josip, <i>Jezična baština. Lingvostilistička hrestomatija hrvatske književnosti od kraja 15. do početka 19. st.</i> , Književni krug, Split, 1988.
Pripremni materijali:	čitanka s tekstovima za rad na seminaru.

Nastavne metode i način izvođenja predmeta						
predavanje, kritičko i analitičko čitanje – rad na tekstu, rasprava/diskusija, multimedijalna prezentacija, konzultacije						
Izračun ECTS bodova						
<i>NAPOMENA: Prosječno radno opterećenje studenta/ice za stjecanje 1 ECTS boda = 25 - 30 sati</i>						
Raspodjela ECTS bodova prema studijskim obvezama predmeta:	Pohađanje nastave	1.5	Istraživanje	0.5	Seminarski rad/Referat	0.5
	Kolokviji	1.5	Pismeni ispit	0.5	Usmeni ispit	0.5

Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će moći:
	<ul style="list-style-type: none">- ovladati žanrovskim pojmovnikom književnosti humanizma i renesanse- odrediti karakteristična stilska obilježja razdoblja- samostalno analizirati autorske opuse i tekstove

Ocjenjivanje stečenih znanja i vještina		
<i>NAPOMENA: Konačna ocjena formirat će se na temelju ostvarenog uspjeha na svim elementima ocjenjivanja koji su dolje navedeni.. Svi elementi ocjenjivanja moraju biti ocijenjeni prolaznom ocjenom.</i>		
Elementi ocjenjivanja	Broj elemenata koji se ocjenjuju	Udio u konačnom postotku ocjene
Priprema za predavanje/seminar	1	10%
Aktivnost na predavanjima	1	10%
Seminarski rad	1	20%

Kolokviji	2	20%
Pismeni ispit	1	20%
Usmeni ispit (final exam)	1	20%
Ukupno		100%

NAPOMENA: OBVEZE STUDENATA I OCJENJIVANJE:

Od studenata se očekuje aktivno dolaženje i sudjelovanje u nastavi (čitanje i analiza tekstova). Studenti su dužni pripremiti/napisati i izložiti jedan kraći seminarski rad (tema i termin dogovaraju se na uvodnom satu seminara) te izlaziti na kolokvije. Na kolokviju se (u sklopu seminara) provjera poznavanje temeljnih književnih djela odnosno zadane lektire. Na kolokviju I provjerava se poznavanje humanističke književnosti i renesansne lirike, a na kolokviju II renesansna epika i dramsko stvaralaštvo.

Ispit je pismeni i usmeni (obuhvaća sva područja kolegija). Uvjet pristupa ispitu su pozitivno ocijenjena oba kolokvija i seminarski rad. Studenti koji su na kolokviju ostvarili vrlo dobar i odličan rezultat oslobođeni su pismenog dijela ispita. Studenti koji su tijekom semestra položili jedan ili nisu položili nijedan kolokvij nepoloženo gradivo mogu polagati u prvom terminu ispitnih rokova. Zaključnu ocjenu sačinjava prosjek svih elemenata koji se ocjenjuju.

Formiranje ocjene	U postotku (od – do)	Ocjena
	Do 50	1 (nedovoljan)
	Od 50 do 65	2 (dovoljan)
	Od 66 do 79	3 (dobar)
	Od 80 do 90	4 (vrlo dobar)
	Od 91 do 100	5 (izvrstan)

Obveze studenata	Nazočnost nastavi (u postocima)		
	Oblik nastave	Redovni studenti	Izvanredni studenti
	Predavanja	75	
	Seminari	75	
	Evidencija nazočnosti	Obrasci evidencije nazočnosti studenata na nastavi	
	Uvjeti za dobivanje potpisa (nabrojiti): prisutnost na nastavi, ocijenjen seminarski rad		
Raspored održavanja kolokvija i ispita			
Kolokviji	redni broj kolokvija	tjedan nastave	
	I	9.	
	II	15.	

Ispiti	rokovi	vrsta ispita	datum održavanja ispita
	Zimski (I. termin)	pismeni	
		usmeni	

Zimski (II. termin)	pismeni	
	usmeni	
Izvanredni	pismeni	
	usmeni	
Ljetni (I. termin)	pismeni	
	usmeni	
Ljetni (II. termin)	pismeni	
	usmeni	
Jesenski (I. termin)	pismeni	
	usmeni	
Jesenski (II. termin)	pismeni	
	usmeni	

Konzultacije	
dan u tjednu	vrijeme održavanja
prof. dr. sc. Divna Mrdeža Antonina četrvtak	10 – 11 h
mr. sc. Sanja Franković četrvtak	12 – 14 h
Kontakt informacije	
<u>divna_antonina@net.hr</u>	
<u>sanja.frankovic@gmail.com</u>	